

Legenda za koju se vjeruje da je neistinita ide ovako: babica Barbara podigla se iz klečećeg položaja u uspravni i okrenula prema gospođi Hannawald držeći u rukama malenog Svena koji je plakao tolikom žestinom da su se zidovi erlabrunnske klinike tresli kao da Rusi nadiru s kaćušama.

-Gotovo je – reče Barbara sa smješkom i pruži malenog Svena majci.

-Već – odgovori gospođa Hannawald – Skoro da uopće nisam ništa osjetila. Više me zaboli ujutro na WC-u, nego što je sad na porodu.

A kako je i mogla išta osjetiti kad je mali Sven težio svega 2,6 kilograma. Babica Barbara nikada u svom četrnaestogodišnjem stažu nije vidjela ništa manje: skoro da joj je trebao mikroskop da izvadi malog Svena dole iz utrobe. Osim toga, nikada nije čula nijedno dijete da dolazeći na svijet ovako plače. Buka je bila toliko jaka da nisi mogao čuti vlastite misli.

Prošlo je otad 25 godina, a Sven odonda putujući životom nije uspio prikupiti bogzna koliko kilograma. Godinu dana poslije Olimpijskih igara u Naganu gdje se s njemačkom reprezentacijom okitio olimpijskim srebrom, težio je svega šezdesetak kilograma na svojih 185 centimetara visine.

Znanstvenici koji su proučavali skijaške skokove objašnjavali su, i još uvijek stoje iza toga, da je to idealan omjer. Još treba držati skije što paralelnije s tijelom i rezultati su tu. Hannawald je znao što mu je činiti: što manje jesti i što više držati skije paralelno s tijelom, znanstvenici tvrde najbolje pod kutom između 10 i 15 stupnjeva.

Za to učiniti potrebna je ogromna mentalna snaga. Svenov kolega iz njemačke reprezentacije Martin Schmitt dvije godine je harao skakaonicama, a onda je odjednom posustao. Kada su ga pitali kako više ne može doseći one daljine, priznao je da je glavni razlog – uostalom kao i u

svemu - glavurda. Za skočiti daleko moraš biti nevjerovatno snažan u glavi, i lagan u tijelu.

Sven Hannawald je od Olimpijskih igara u Naganu u sljedeće dvije godine radio upravo to: snažio je glavu, i olakšavao je tijelo. Doktori su te njegove dvije taktike spojili u jednu riječ – anoreksija. Hannawald je bolestan i treba se liječiti.

Što su liječnici više govorili da je bolesniji, Hannawald je skakao sve dalje. U jesen 2001. poljski brko Adam Malysz bio je dominantan u Svjetskom kupu. Na otvorenju sezone nanizao je nekoliko pobjeda i obukao žutu majicu koju nikome do kraja sezone nije namjeravao predati. I ne samo to – već onako samouvjeren - mislio je kako je napokon došlo vrijeme da jedan skakač osvoji sve četiri skakaonice novogodišnje turneje. Forma mu je davala za pravo.

A onda je došao 2. prosinac i skakanje u Titisee-Neustadtu. Hannawald je skočio na nevjerovatnih 145 metara, srušio rekord skakaonice koji stoji i dan danas, i bacio rukavicu u brk poljskom velemajestoru.

Uskoro će Novogodišnja turneja, a Hannawald je prštao samopouzdanjem. Toliko je ojačao u glavi da je pred sami početak turneje odlučio da neće skakati u nijednom kvalifikacijskom pokušaju, jer mu takvo gubljenje vremena jednostavno nije potrebno. Upravo zbog toga sve je skakaonice prošao s brojem 50 koji obično nosi najslabiji skakač, odnosno onaj koji se posljednji kvalificirao za nastup.

Oberstdorf, 30. prosinca, 2001., pretposljednji skakač prve serije je Sven Hannawald koji se za ulazak u drugu bori s najboljim iz kvalifikacija, ali i iz Svjetskog kupa – Adamom Malyszem (naravno oboje će ući u finale zbog pravila o 'lucky looseru'). **Skače na 122 metra, i baca u trans Wolganga Steiarta, svoga trenera**. Wolfgang je na kraju prve serije sretan, ali nada se da mali neće zajebati, jer sezona mu nije bogzna kakva osim te pobjede u Titisee-Neustadtu. Često puta do sad bio je svjedokom njegovim raznih podbačaja.

Ali Sven u drugoj seriji ponovno dolijeće na istu udaljenost, stišće ruke u laktovima, pa desnu poput boksača zabaci u zrak udarajući valjda sav onaj nagomilani stres kroz koji je prolazio kako bi ovako daleko skakao. Navijači u Obersdorfu pale baklje, Steiert je u deliriju, Hannawald u transu.

Kolona se seli u Garmisch-Partenkirchen. Nova godina je. Nijemci, stari alkoholičari, poubijali su se za doček, ali ni najgori mamurluk ih nije spriječio da dođu na skakonicu. Osjećali su da se sprema nešto veliko, iako im se u tom trenutku činilo da su to pivo i kobasice.

Opet se kao pretposljednji u prvoj seriji s brojem 50 spremao Sven Hannawald. Doskočio je na sjajnih 122 i pol metara i osvojio prvo mjesto u prvoj seriji.

Pijani Nijemci očekivali su što će njihov junak učiniti u drugoj. Ima li snage nastaviti skakati tako sjajno?

Hannawald je na zaletištu izgledao kao šaman kad priziva duhove. Koncentrirao se samo na let, na paralelnost skija, nije primijećivao ni visoko raširene transparente napaljenih Nijemica koje su ga pozivale da čim skoči, skine skije i napravi im dijete.

Na zaletištu je uhvatio 89,7 kilometara na sat, hitnuo se visoko u zrak, izravnao skije, letio nekoliko sekundi, a onda još onako dalek od zemlje, ostavio po njoj sve one oznake kritične točke, još kritičnije, pa potom i luđačke točke, da bi doskočio na samu ravnicu ne uspijevajući do kraja izraditi telemark. Strogi norveški sudac nije mu progledao kroz prste: dao mu je sedamnaesticu, ali nije to moglo pokvariti Hannawaldovo slavlje. Duljina od 125 metara bila je isuviše daleka za sve, ponovno stisnute ruke u laktovima, ponovno šutanje stresa ponad glave, ponovo veselje Wolfganga Steiarta, još više raširenih transparenata 'Hanni, udaj se za mene', 'Hanni, napravi mi dijete', 'Hanni, volim te'. Na kraju je ta noć u Garmischu bila puno luđa od novogodišnje, 24 sata prije.

Onda se kolona preselila preko granice u Innsbruck. Stari rivali Austrijanci potajno su se nadali da će Hannawald početi kiksavati, nitko ne može toliko držati koncentraciju, mora negdje popustiti, a čak i ako ne popusti, umiješati će se onda prirodne sile, vjetar, snijeg, kiša, bilo što - i omesti će Hannawalda da pobjeđuje njihove natjecatelje u njihovu dvorištu.

Bio je 4. siječanj 2002. Hannawald, treba li to više uopće govoriti, kreće u još jedan pohod kao pretposljednji skakač prve serije.

Skakaonica u Innsbrucku najpoznatija je po tome što se gore sa zaletišta jako lijepo vidi mjesno groblje i razasuti križevi. Svjedočili su mnogi skakači da je upravo zbog toga skakaonica u Innsbrucku, najapokaliptičnija od svijeta. I ne samo to – već za razliku od drugih skakališta, na kraju doskoka, ima onu svoju poznatu uzbrdicu, pa se ponekad skakaču čini da bi se mogao zabiti ravno u nju. Naravno to je nemoguće, jer je uzbrdica toliko daleko da je ne mogu dohvatiti ni orlovi, a kamoli njihovi ljudski oblici.

Sven se zalijeće i doskače na 132 i pol metra. Sjajan skok, čak i neki Austrijanci plješču gledajući uokolo posmatra li ih neki susjed ili poznanik koji bi im to kasnije mogao spočitavati. Opet prvo mjesto, i opet će u drugu seriju kao posljednji skakač. Prednost iz prve serije je poprilična, i ako Hannawald ne zajebe, treća pobjeda u nizu na novogodišnjoj turneji je pred njim. **Nije puno skakača u povijesti novogodišnje turneje zabilježilo tri pobjede u nizu. Svega njih petorica** : Olaf Bjornstad 53./54., Helmut Recknagel 58./59., Max Bolkart 59./60., Toralf Engan 62./63. i Kazuyoshi Funaki u sezoni 97./98. Zajedničko im je jedino da su na posljednjoj stepenici svi pokleknuli pred pritiskom i 'ludom' skijaško-skakačkom glavom.

No i treća pobjeda je daleko od Hannawalda, kamoli ne i ona na posljednjoj skakaonici.

Eno ga gore, opet je koncentriran kao šaman koji priziva duhove da odagnaju dugove, Austrijanci ni sami ne znaju bi li da Hanni uspije ili ne, ali zato znaju Austrijanke što bi: i one bi malog Svena, valjda zato jer se ti Hannawaldi lako rađaju, ne teže puno što najbolje može potvrditi babica Barbara koja i sama gleda po prvi put u životu skijaške skokove i ovo natjecanje u Innsbrucku te brzo nastoji usvojiti pravila. Ali ne treba puno babica Barbara učiti – ni suci svojim ocjenama ne mogu pokvariti Svenove daljine, tako da je u primjeru Hannawalda jedino i osnovno pravilo skijaških skokova koliko je daleko skočio, a ne što je sudac rekao, čemu smo, nažalost, često svjedočili.

Hvata zalet, dostiže brzinu svakodnevnog tonuća Hrvatske u recesiju – 91,3 kilometra na sat – leti, leti, leti, leti, leti...koliko dugo leti na majici mu se rastopila reklama za Milku i umrljala broj 50 – Austrijanci na tribinama i ljudi diljem svijeta u domovima imaju osjećaj da će Hannawald preletiti i onu uzbrdicu i groblje, i Austriju i Sloveniju, možda i Hrvatsku, te doskočiti telemarkom u Jadransko more.

Crte koje označavaju dosege normalnih natjecatelja daleko su iza njega, a Hannawald slijeće

na početak uzbrdice po prvi i posljednji puta u povijesti skijaških skokova radeći telemark u dijagonalnom smjeru gore, pa opet stiže ruke, udara desnom u zrak, Steiner prvo gleda je li Sven živ, a kada uviđa da jest, ne prestaje skakati grleći oko sebe trenere drugih reprezentacija koji su sretni kao da je njihov pulen dostigao tu nevjerojatnu daljinu.

134 i pol metra, novi rekord skakanice koji se održao do dana današnjeg. Naravno, kad nitko nije lud doskočiti na uzbrdicu.

Ostao je još samo Bischofshofen i Hannawald će ako pobjedi ući u povijest kao prvi skakač u povijesti koje je pobijedio na sve četiri skakaonice novogodišnje turneje.

Ponovo je pretposljednji natjecatelj prve serije. Babica Barbara ne samo da je naučila pravila skijaških skokova, nego je naučila i moliti krunicu. Jebiga, živjela je skoro cijeli život u Istočnoj Njemačkoj, a tamo poznavanje Isusovog križnog puta, nije bila najbolja kvalifikacija za rad prigodom poroda malih komunista. Sad i to zna – stiže krunicu i moli da mali Sven kojeg je porodila prije točno 27 godina - uspije.

Hannawald na zaletištu ne zna ništa o tome, ne zna ništa o ničemu: samo ga interesira jedno – što paralelnije poravnati skije, pobijediti strah, doskočiti na prvu poziciju i svom snagom desnice udariti pritisak koji osjeća. Vjetar poprilično savija transparente 'Hanni, probuši mi njufer' i dovoljno je da ga samo malo zanjiše onako laganog i da ode u obližnju bolnicu, umjesto u povijest.

Gore visoko, Sven popravlja naočale i otiskuje se prema Bibliji skijaških skokova. Vjetar osjeća sav njegov napor, uloženi trud, želju i volju i zaustavlja snage. U trenutku kada Hannawald na zaletištu dostiže brzinu rasta hrvatskih inozemnih dugova na svakodnevnoj bazi – 91,9 kilometara na sat – vjetar odlazi na spavanje: gornji je na 0,7 metara u sekundi, bočni na 0,9 i donji na 0,6 metara u sekundi i pušta Hannawalda da se vine u visine bez da mu smeta.

Hannawald je opet gore visoko, leti duuuuugo s brojem 50 i Siemensom na majici jer se Milka istopila još u Innsbrucku, Austrijanci više ne skrivaju želju da 'omraženi' rival pobjedi na njihovoj skakaonici, Wolgangu Steieru kroz glavu prolaze svi treninzi koje je prošao sa Svenom, njegovo uporno odbijanje hrane i ljutnju kada skije ne bi izravnao sa svojim tijelom i zemljinim ekvatorom, babica Barbara stiže krunicu, a Hannawald zemlju na udaljenosti od 139 metara

čime opet ruši rekord skakaonice u Bischofshofenu.

Na semaforu svijetli prvo mjesto, vodećeg u svjetskom kupu Adama Malysza nitko ne spominje, iako brko još uvijek skače u žutoj majici, ali dao bi on i majicu i brkove da svijetla reflektora na Novogodišnjoj turneji puta barem malo uprta u njega. Imao je Malysz pravo prije novogodišnje turneje. Stvarno bi se mogla dogoditi pobjeda na sve četiri. Nažalost po njega, on nije taj. Ali sad kad je skoro kraj, kad je skoro sve gotovo, i Malysz od srca želi Hannawaldu pobjedu i povijest, jer dobro zna koliko je zahtjevno i teško to ostvarenje.

Kraj je druge serije, kraj je novogodišnje turneje. Ostao je samo gore samo on – Sven Hannawald - a povijest dole. Mozak mu kleca pod pritiskom. Uspijeva ga nekako obuzdati. Još samo taj skok, još samo taj jedan i sve je gotovo. Njegov skok iz prve serije s kojim je zamalo preletio Alpe, natjerao je poslovično paranoične suce da skrate zaletišta. No sjajnog Finca Mattija Hautamaekija to nimalo nije pokolebalo: uspio je preskočiti 130 metara, točnije 131 i pol i zasjesti na prvu poziciju.

Nimalo lagan zadatak. Hannawald s obzirom na kraće zaletišta ne može skočiti tako daleko kao u prvoj seriji, i ako neki sudac bude strog, sve je propalo.

Neopisiva je buka u gledalištu, jače nego kad se on rađao, pa plakao tresući zidove. Nitko od prisutnih, a posebno ne od napaljenih tinejđerki ne čuje svoje misli. Čak su se u momentu otrijeznili i najpjaniji Nijemci koji od ranog jutra ubacuju u sebe pivo i kobasice iščekujući povijest.

Vjetar opet ide na spavanje, a Hannawald pod užasnim pritiskom nastoji doći tamo gdje nitko nije prije njega. Nije do kraja uspio poravnati skije, ali opet je dalek. Uspijeva čak i nekako skrpati telemark, nije bogna kakav, na doskoku izgleda mršaviji nego na rođenju, stišće ponovo koščate šake i tuče onaj pritisak poviše svoje glave, ali hoće li to biti dovoljno za rođenje nove zvijezde ski-jump sporta?

Daljina je ista kao u Hautamaekija – 131.5 – Hannawald se veseli, ali više da izbací sav taj pritisak, nego što je sam siguran da je uspio. Vjetar je pojačao, njiše ga onako anoreksičnog, lijevo-desno. Izgleda kao luđak bacajući ruke u sve strane iščekujući konačnu odluku.

Pojavljaju se ocjene sudaca – od 18.5 do 19.5 – **Austrijanac mu je dao skoro maksimalnu ocjenu iako je nije zaslužio, tolika je želja bila 'prirodnih neprijatelja' da 'zločesti Nijemac' uspije. I uspio je** – za dva boda je nadmašio Finca i ušao u povijest, iako bi navijačice radije voljele da je ušao u njih.

Od onda do danas nitko nije uspio ponoviti ništa slično. Premije za pobjedu na Novogodišnjoj turneji rastle su iz godine u godinu – na kraju prešle i milijun švicarskih franaka, ali nitko nije uspio doseći Hannawalda.

I ove godine gledat ćemo pokušaje Morgesterna, Schlierenzauera, Koflera, Freunda i ostalih, ali teško će nekome poći za skokom ono što je anoreksični Nijemac napravio prije 11 godina.

A što je bilo s njim u međuvremenu?

Odmah nakon povijesnog uspjeha na Novogodišnjoj turneji pobjedio je i u Willingenu. To mu je ujedno bila i posljednja pobjeda te sezone na Svjetskom kupu. Nevjerojatno je da na kraju nije osvojio titulu pobjednika Svjetskog kupa s obzirom na novogodišnju formu. Adam Malysz je bio taj. Dogodine se Hannawald ponovno vratio na turneju i slavio na početnoj skakaonici u Obersdorfu, ali nije bio sveukupni pobjednik.

Samo dvije godine od ulaska u legendu, Hannawald je ušao u psihijatrijski odjel klinike Schwartzwald. Bolovao je od depresije prouzrokovane nagomilanim stresom. Ponovo su se od plača tresli zidovi klinike, kao kad se rađao, samo ovog puta od tuge i besmisla života.

Nije bilo reflektora, nije bilo navijačica, nije bilo čak ni babice Barbare, koja je u međuvremenu i sama doskočila daleko - u zagrobni život - u istu onu utrobu odakle je prije više od 30 godina izvukla malog Svena. Nema nikoga da ga utješi. Bio je sam i još uvijek je. Kao kad se gore visoko spremao na zaletištu.

Pokušavao se prilagoditi: igrao je nogomet u njemačkom niželigašu, vozio je trke, ali nije se smirio. Kako i bi kad je skakajući u povijest doskočio u ovisnost o adrenalinu. Ove se je godine

rastavio od žene s kojom ima malo mršavo dijete kakvo je bio i on sam.

Još prije 11 godina ušao je u enciklopedije, ali kako vidimo, još nije ušao u život. On je izgubljena legenda koji traži smisao u životu, kao i puno drugih vrhunskih skijaša skakača koje je pritisak u kombinaciji s ludim adrenalinom doveo do ruba. Dovoljno se sjetiti isto tako legendarnog Mattija Nykanena. Ali nikako nije jedini. Čak je i Hannawaldov 'neprijatelj' Adam Malysz još uvijek nemirna duha. I on vozi trke i ne može se smiriti. I 'Jutarnja zvijezda' Morgenstern i nezaboravni Jens Weissflog, skoro da nitko od skijaških skakača nije miran sa samim sobom, pa čak ni Miran Tepeš.

To je prokletstvo skijaških skokova, sporta kojim se čovjek najviše približio pticama. Kao što su ptice slobodne u zraku, tako su i skijaški skakači. Nosi ih adrenalin - ogromna doza - koja ih hrani, ali i ubija. Gore u nebesima nošeni hormonskim lučevinama nemaju poteškoća.

Problemi nastanu kad se prizemlje.